

Mastičkář (muzejin')

jenž jest tirpěl za vše za ny¹⁸⁵
na svém těle lutné¹⁸⁶ rány.

Třetí Marie (zpívá):

Sed eamus unguentum emere,
cum quo bene possumus ungere
corpus Domini sacratum.¹⁸⁷

(Potom říká):

Jako se ovčičky rozběhují,
kdyžto pastušky nejmajú,
takéž my bez mistra svého,
Jesu Krista nebeského,
ješto nás často utěšoval
a mnoho nemocných usdravoval.

Mastičkář (zpívá):

Huc propius flentes accedite,
hoc unguentum si vultis emere,
cum quo bene potestis ungere
corpus Domini sacratum.¹⁸⁸

Marie (zpívají, obráceny k mastičkáři):

Dic tu nobis, mercator iuvenis,
hoc unguentum si tu vendideris,
dic precium, quod tibi dabimus.¹⁸⁹

Mastičkář:

Sěmo blížie přistúpíte
a u mne masti kúpíte!

(K Rubínovi):

Vstaň, Rubíne, volaj na ně!
Viz umirlcé bez pomeškánie,
těmto paniem na pokušenje
a mým mastem na pochválenie.

(Přichází Abraham a nese s Rubínem svého syna.)¹⁹⁰

¹⁸⁵ Za ny: za nás.

¹⁸⁶ Lutný: krutý; srov. *lútiti*: lýtým činiti; *lútiti se*: vztekati se.

¹⁸⁷ Tři Marie hodlají koupit masti na pomazání Ježíšova těla.

¹⁸⁸ Mastičkář vybízí Marie k nákupu mastí.

¹⁸⁹ Tři Marie se mastičkáře ptají na cenu mastí.

¹⁹⁰ Zde začíná scéna s Židy.

Abraham:

Bych mohl vzvěděti od mistra Severína,
by mi mohl uléčiti mého syna,
chtěl bych jemu [dát] tři hříby a pól sýra.

(Jde k mastičkáři):

Vítaj, mistře cný a slovutný!
Jáz sem přišel k tobě smutný,
hořem sám nečuju¹⁹¹ sebe!
Protož snažně prošu tebe,
by ráčil mému synu z mirtvých kázati vstáti.
Chtěl bych mnoho zlata dáti.
Pohynulo nebožátko!
Předivné bieše dětátko!
...bielý chléb jedieše,
a o rženém nerodieše.¹⁹²
A když na kampna¹⁹³ vsedieše,
tehdy vidieše,
co se prostřed jistby dějieše.
Také dobrú vášniu jmějieše:
když pivo uzřieše,
na vodu oka neprodřieše.¹⁹⁴

Mastičkář:

Abrahame, to já tobě chcu říci,
že já tvého syna uléčiu,
ač mi dáš tři hřivny¹⁹⁵ zlata
a k tomu svú dceř Meču.¹⁹⁶

Abraham:

Mistře, to ti vše rád dám,
cos potřéboval sám.

¹⁹¹ Od *čúti*, *číti*: čít, smyslově vnímat, cítit.

¹⁹² O *rženém nerodieše*: o žitný (chléb) nestál.

¹⁹³ *Kampna*: kamna.

¹⁹⁴ *Na vodu oka neprodřieše*: po vodě se (ani) neohlížel.

¹⁹⁵ *Hřivna*: stará jednotka váhy a měny (přibližně 250g stříbra).

¹⁹⁶ *Meč*: ženské osobní jméno; srov. ze staroněmeckého *Metze*, domácí tvar za německé *Mechtild*. Nabízí se rovněž etymologie – *die Metze*: děvka, prostitutka.

Mastičkář:

Pomáhaj mi, Boží synu,
ať jáz v méj pravdě nehynu!
Ve jmě božie jáz tě mažiu,
jiužť chytrostí vstáti kážiu!
I co ty ležíš, Izáku,
čině otcu žalost takú?
Vstaň, daj chválu Hospodinu,
svaté Mařie, jejie synu!
(*Po těchto slovech mu lijí kvasnice na zadnici.*)

Izák (vstáváje):

Avech, auvech, avech, ach!
Kak to, mistře, dosti spach,¹⁹⁷
avšak jako z mirtvých vstach,
k tomu se bezmál neosrach.
Děkuju tobě, mistře, z toho,
ež mi učinil cti přieliš mnoho.
Jiní mistři po svém právu
maží svými mastmi hlavu,
ale tys mi, mistře, dobře zhodil,¹⁹⁸
ež mi všichnu řit mastiú oblil. – Silete!

Mastičkář (k Mariím):

Milé panie, sěm vítajte,
co vem třeba, toho ptajte!
Slyšal sem, ež dobrých mastí ptáte.
Teď jich u mne pln krám jmáte!
(*Pokračuje:*)
Letos, den svaté Mařie,
přinesl sem tuto mast z zámořie.
Nynie, u Veliký pátek,
přinesl sem tuto mast z Benátek.
Tať má mast velikú moc,
žeť usdravuje všelikú nemoc.
Jest-li v uonomno kútě která stará baba
a jest na jejie břišě kóžě slába,
jakž se túto mastí pomaže,
tak sobě třetí den zvoniti káže.

¹⁹⁷ *Spach* (aorist): spal; podobně ostatní slovesa (vstach, neosrach se).

¹⁹⁸ *Shoditi, zhoditi*: vyhovět, přijít vhod.

Mastičkář (drko(eus)g)

Rubín:

Co kážeš, mistře hubenče?²²⁹

Mastičkář:

I kdes tam byl tak dlúho,
kurvy synu, a ne slúho?

Rubín:

Věru, mistře, lidé jdíechu
a veľmi na mě hľadíechu,
protoť musich počekati,
nemoha sě okakati.

Žid (necht říká, zpívá: Chiri):

Chiri, chiri, achamari!
Vítaj, mistře veliký,
lékaři velmi daleký!
Mohl-li by to učiniti,
mé děťátko oživiti?
Tři hřivny zlata jmám,
ty od něho tobě dám.
Pohynulo nebožátko,
a bieše dobré děťátko!
Když bílý chléb uzříše,
ihned režný povržíše.

Mastičkář:

Chciť to, Žide, učiniti,
žeť je mohu oživiti.
(Volá Rubína):
Rubiene! Rubiene!
Rubiene, panošě můj!

Rubín:

Teď sem, mistře, slúha tvój!

Mastičkář:

Rubiene, vo pis tu kvest?

²²⁹ Hubenec: ubožák, nešťastník, zbědovaný člověk.

